

atim+

EMBRAER C-390 MILLENNIUM

EMBRAER C-390 MILLENNIUM

ARMÁDA ČR POSILUJE SVÉ SCHOPNOSTI

První transportní letoun C-390 Millennium by měl přistát na letišti 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely začátkem července letošního roku. Byl vyvinut na objednávku brazilské armády a na jeho vývoji se podílela i česká společnost Aero Vodochody. Přepraví až 26 tun materiálu, 80 cestujících nebo 64 plně vyzbrojených výsadkářů. Jeho primárním úkolem proto bude především přeprava osob a nákladu na střední a dlouhé vzdálenosti, transport raněných i výsadky. Přilet druhého letounu se očekává koncem roku 2027 a oba stroje se zařadí do letecké flotily kbelské základny.

Smlouvu s brazilskou společností Embraer podepsalo Ministerstvo obrany ČR 25. října 2024. Embraer C-390 Millennium je dvoumotorový proudový střední transportní letoun brazilského dodavatele Empresa Brasileira de Aeronáutica S. A. Posádku tvoří dva piloti a dva palubní technici. První zkušební let absolvoval letoun v květnu letošního roku v Brazílii.

Posílení interoperability NATO

„Armáda České republiky pořízením letounů významně posílí a zvýší své schopnosti. Získáváme tak moderní a univerzální platformu, která významně posílí naše přepravní kapacitu. Zařazením do struktury vzdušných sil se Česká republika připojí k dalším spojeneckým zemím Aliance, což významně posílí interoperabilitu NATO,“ konstatuje velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Čepelka. „Získáváme tak další nástroj pro zvládání situací, jako je například evakuace z krizových oblastí. Může sloužit také jako prostředek zdravotnického odsunu osob MEDEVAC a díky systému vzdušného hašení ho lze využít i v boji s rozsáhlými požáry. Z paluby C-390 lze mimo jiné provádět všechny druhy vzdušných výsadků osob i padákového shozu nákladu. Letoun disponuje systémy vlastní ochrany, které zajistí komplexní ochranu při přistání i vzlétu v krizových oblastech se zvýšeným rizikem, například při působení v zahraničních operacích.“

Česká republika dlouhodobě potřebuje posílit schopnost přepravy těžších a objemnějších nákladů na delší vzdálenosti nebo zajistit převoz lidí. A to i do krizových oblastí, jak ukázaly nedávné evakuace z Afghánistánu či Súdánu.

Letoun je vybaven systémem vlastní ochrany, který mu zajišťuje bezpečnost v rizikových oblastech. České republice také dosud chyběly schopnosti jako například hašení za letu, přeprava většího počtu raněných nebo možnost tankování za letu. Pořízení středních transportních letounů bylo také potřebnou reakcí na zhoršenou bezpečnostní situaci ve světě.

Padákový shoz nákladu i modul k hašení za letu

Letoun Embraer C-390 Millennium může být kromě přepravy většího počtu lidí a těžkých a objemných nákladů na delší vzdálenosti využit ke všem druhům vzdušných výsadek osob, ale také i k padákovému shozu nákladu v kontejnerech nebo paletách. Stroj je schopen přepravovat i těžší bojovou techniku do rozměru kolového obrněného transportéru Pandur II nebo i vrtulníku Black Hawk. Součástí vybavení letounu je i modul, který umožňuje tankování za letu v režimu „výdej“ i „příjem“. Je to další schopnost, kterou armáda dosud nedisponovala. Základním požadavkem byla rychlá a snadná konfigurace pro plnění rozdílných úloh. Schopnost plnění paliva za letu v režimu „výdej“ je jen jednou z mnoha konfigurací transportního letounu C-390. Letoun je schopen doplnit palivo letounům i vrtulníkům za letu i na zemi. Součástí zakázky je i modul pro transport pacientů, a to včetně možnosti umístěných lehátek pro pacienty vyžadujících intenzivní péči. V případě přepravy raněných se do vnitřního prostoru vejde až 74 osob, případně i šest jednotek intenzivní péče.

K dispozici má letoun i modul pro vzdušné hašení za letu MAFFS II s kapacitou až 12 tisíc litrů vody.

EMBRAER C-390 MILLENNIUM MAJÍ VE SVÉ VÝZBROJI KROMĚ BRAZÍLIE TAKÉ PORTUGALSKO, MAĎARSKO, POŘIZUJE JE RAKOUSKO, NIZOZEMSKO A JIŽNÍ KOREA.

Modul Search and Rescue i systém GPS

Letoun disponuje i přídatnými palivovými nádržemi pro prodloužení letu nebo systémem vlastní ochrany pro operace v nebezpečném prostředí, což znamená ochranu před protiletectkými řízenými střelami, a systémem pro detekci zdrojů radiotechnických signálů. Letoun má systém pro výdej paliva FARP a modul pro operace pátrání a záchrany (Search and Rescue). Pro přepravu cestujících je možnost vybavení ve vyšším standardu a pro speciální síly funguje systém GPS Repeater. Kromě samotných letounů a výše zmíněných modulů a speciálního vybavení získává česká armáda od výrobce pozemní vybavení i počítačící dodávky náhradních dílů, spotřebního

materiálu a výcvikových zařízení. Součástí je také školení létajícího i pozemního personálu a podpora při provedení vojenských zkoušek.

Schopnosti letounu

Letoun Embraer C-390 Millennium dokáže transportovat až 26 tun nákladu. Je schopen pojmout až 80 cestujících nebo 64 plně vyzbrojených výsadkářů. Dolet se stejně jako u všech transportních strojů liší v závislosti na hmotnosti přepravovaného nákladu. Plně naložený letoun – 26 tun – má dolet 2 000 kilometrů. S nákladem 23 tun pak 2 720 kilometrů a s nákladem 14 tun 5 020 kilometrů. Maximální dolet je přes 6 000 kilometrů, s přídatnými nádržemi až 8 000 kilometrů. Ty armáda obdrží dvě, každou na čtyři tuny paliva. Letoun je

schopen operovat na letištích s nezpevněnou dráhou.

Kbelská základna rozšiřuje flotilu

„24. základna dopravního letectva získáním dvou transportních letounů Embraer C-390 navýší nejen schopnosti Armády České republiky, ale zároveň se budou moci využít při pomoci českým občanům v různých krizových situacích, jak už to naše armáda v mnoha nedávných situacích prokázala,“ říká velitel základny brigádní generál Jaroslav Falta. „Navíc se rozšíří výcvikové možnosti pro vzdušné i pozemní síly české armády v podobě dalšího typu letounu.“

*Text: Jana Deckerová, kpt. Kristýna Kosatíková,
foto: 24. zDL Praha-Kbely*

NOVÝ LETOUN, NOVÉ SCHOPNOSTI

Výcvik českých posádek a techniků na transportní letoun Embraer C-390 Millennium

24. základna dopravního letectva Praha-Kbely prochází zásadní modernizací transportního letectva. Začátkem července letošního roku přistane na kbelské ranveji první transportní letoun C-390 Millennium, na který se v uplynulých měsících intenzivně připravoval létající a technický personál v brazilských výcvikových centrech společnosti Embraer.

„Pořízením letounu C-390 získáváme zcela novou schopnost dopravit těžký a objemný náklad včetně kolové techniky na velké vzdálenosti. Samotný letoun je však jen polovinou úspěchu. Tím nejdůležitějším prvkem jsou naši lidé, tedy piloti, palubní technici a pozemní technický personál, kteří všichni již úspěšně absolvovali náročný přeškolovací výcvik,“ vysvětluje brigádní generál Jaroslav Falta, velitel 24. základny dopravního letectva.

Teoretická příprava: od tabletů k trenážerům

Dvouměsíční výcvik probíhal v Brazílii ve výcvikovém centru Embraeru Eugênio de Melo a v jeho výrobním závodu Gavião Peixotu. Výcviku se zúčastnilo šest pilotů, šest palubních techniků a dvanáct pozemních techniků (specialisté na drak, motor a avioniku). Palubní technici se zaměřili na specifika nákladové kabiny včetně výpočtů nosnosti podlah, kotvení nákladu a ovládání zámků palet. Využívali moderní trenážery pilotní a nákladové kabiny, které umožňují nácvik kooperace celé posádky při běžných i nouzových postupech, jako jsou shozy materiálu či ovládání rampy.

„Praktický výcvik zahrnoval nácvik všech základních úkonů pozemní obsluhy letounu včetně přípravy k letu, manipulace se systémy a vybavením, provádění kontrol, údržbových činností a práce s palubními systémy podle stanovených postupů,“ zmínil major Daniel Judák, vedoucí palubních techniků 24. základny dopravního letectva.

Výcvik zahrnoval například ovládání pomocného motoru APU (Auxiliary Power Unit), práci s palubním počítačem pro odstraňování chyb, obsluhu nouzového zdroje energie při vysazení hlavních systémů letounu RAT (Ram Air Turbine) a kontrolu motorů. Palubní technici si rovněž vyzkoušeli manipulaci s rampou, nákladovými dveřmi a plnění letadla provozními kapalinami. Cílem bylo připravit personál tak, aby byl schopen samostatně základní obsluhy stroje ihned po jeho přeletu do České republiky.

Finální fáze: výcvik na základně

Po přeletu letounu do Česka bude výcvik pokračovat dalších šest měsíců pod dohledem brazilských instruktorů. Letové posádky (celkem tři) jsou připraveny zahájit letový výcvik zaměřený na provádění přepravních letů s nákladem nebo cestujícími. Piloti absolvují tři seznamovací a 11 přepravních letů. Palubní technici projdou sérií osmi výcvikových letů a pozemní techniky čeká intenzivní měsíční kurz komplexní údržby. Pozemní personál je nyní připraven k základní obsluze letounu pod dohledem brazilských instruktorů a po šesti-měsíčním zácviku pak již samostatně.

Předpokládá se, že do tří měsíců od přeletu stroje budou české posádky plně certifikovány pro samostatné plnění úkolů po celém světě, od logistických letů ve prospěch AČR až po humanitární mise. Podplukovník Ulrich dále zdůraznil, že mnohé získávané schopnosti jsou pro české transportní letectvo zcela nové, jako například tankování za letu či úkoly pátrání a záchrany a podpory speciálních operací. Letouny budou též vybaveny pro vzdušné hašení požárů, které doposud v České republice zajišťovaly výhradně vrtulníky.

Text: kpt. Kristýna Kosatíková,

foto: 24. zDL Praha-Kbely

„Z pohledu pilota je letoun zajímavý svou variabilitou a velkým rozsahem schopností. Budeme tak mít možnost poznat chování letounu ve všech režimech letu, od malých výšek a rychlostí například při výsadcích, až po lety ve výškách nad deset kilometrů při rychlostech blízkých maximálním,“ dodává podplukovník Radim Ulrich, zástupce velitele křídla 24. základny dopravního letectva.

